

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 116/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen opettajien palkkauksen oikeudenmukaisuudesta ja opettajien välisen palkkatasa-arvon lisäämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vesa-Matti Saarakkalan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 116/2015 vp:

Onko hallitus tietoinen julkisen sektorin opetuslalla vallitsevasta epäreilusta palkkauskäytännöstä, jossa todistetusti samasta työstä maksetaan eri palkka ja jossa toisaalta virkavapauksiin liittyvin viranomaispäätöksin ruokitaan epätervettä ja väärämielistä käytäntöä palkitsemalla opettajia tekemättömästä työstä ja rankaisemalla vastaavasti ahkeruudesta ja tehdystä työstä, ja

onko hallituksella valmiuksia puuttua asiaan esimerkiksi yhteiskuntasopimusneuvottelujen yhteydessä lainsäädännön keinoin tekemällä muutoksia esimerkiksi virkavapautta koskevaan lainsäädäntöön tai lanseeraamalla uudestaan vanha käytäntö, jossa opettajien nykyinen vuotuinen palkkasumma jakotettaisiin maksettavaksi vain niille kuukausille, jolloin kouluissa tarjotaan oppilaille opetusta esimerkiksi vähintään viitenä päivänä koulujen kesäloma-ajan ollessa palkatonta vapaata, jolloin virassa olevien opettajien houkutus hakea virkavapauksia koulujen kesäloma-ajaksi poistuisi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kunnallisen viranhaltijalain 26 §:n mukaan viranhaltijalle voidaan myöntää määräajaksi vapaus virkatehtävien hoitamisesta joko kokonaan tai osittain. Kun viranhaltijalle myönnetään virkavapautta, palkataan hänen tilalleen sijainen, mikäli se on tarpeen tehtävien hoidon järjestelyn kannalta.

Viranhaltijoille myönnettävät virkavapaudet perustuvat pääosin lainsäädäntöön sekä virka- ja työehtosopimukseen. Tällaisia vapaita ovat mm. vanhempainvapaa, hoitovapaa ja opintovapaa. Työantajalla ei ole näissä tapauksissa harkintavaltaa virkavapauden myöntämisen suhteen tai harkintavaltaa on laissa tai sopimuksessa rajattu. Kun vakinaiselle viranhaltijalle myönnetään virkavapaus, ei työnantajalla ole mahdollisuutta palkata sijaista muuksi ajaksi kuin haetun ja myönnetyn virkavapauden ajaksi. Lisäksi määräajaksi voidaan ottaa vain laissa säädetyillä perusteilla. Tämä on johtanut siihen, ettei kuntien ole ollut mahdollista palkata sijaisia kesän ajaksi, jos vakituinen viranhaltija on käyttänyt oikeuttaan virkavapaaseen siten, ettei ole hakenut virkavapautta kesän ajaksi.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 116/2015 vp

Kunnallisen opetushenkilöstön lomakorvaus määräytyy kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaan. Sen perusteella määrääjäksi nimitetyllä opettajalla on vuosilomakorvauksen lisäksi oikeus lomapäiväkorvaukseen, joka määräytyy palvelusajan pituuden mukaan ja vastaa enimmillään 20 päivän korvausta. Lisäksi myös määrääjäksi palkatuilla opettajilla on normaali oikeus vuosilomakorvaukseen. Mainittu lomapäiväkorvaus kompensoi sijaisina toimivien opettajien korvauksia kesäajalta ja ylittää yleisillä työmarkkinoilla sovitun korvauksen tason.

Palkkoja ja muita korvauksia koskevat kysymykset kuuluvat työ- ja virkaehtosopimuksessa soveltavien kysymysten piiriin. Opettajien palkanmaksusta ja korvauksista sopiminen voimassa olevasta sopimuksesta poiketen on mahdollista opettajien ammattijärjestön OAJ:n ja KT kuntatyönantajien kesken normaalin neuvottelumenettelyn kautta.

Lisäksi verrattaessa virkasuhteessa olevan opettajan ja määrääjäksi palkatun opettajan asemaa, on otettava huomioon, että virkasuhteessa oleva opettaja saattaa olla velvollinen hoitamaan virkatehtäviä myös virkavapaalla ollessaan.

Helsingissä 26 elokuuta 2015

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen